

Samferdselsdepartementet

Postboks 8010 Dep
0030 Oslo

Deres ref.:

Vår ref.: 2009/378
MAB EVTU 527

Dato: 12.05.2009

Vedrørende registrering av utvekslingspostkontor i Norge

Konkurransetilsynet viser til brev datert 23. april 2009, hvor Samferdselsdepartementet ber om eventuelle merknader fra Konkurransetilsynet til søknad fra Posten Sverige AB (Posten AB) om å registrere et utvekslingspostkontor (ETOE, Extraterritorial Office Of Exchange) i Norge. Konkurransetilsynet har følgende kommentarer til søknaden:

Posten Norge har i dag et de facto monopol på massesendinger fra Norge til utlandet, men har ingen formell enerett for brevsendinger fra Norge til utlandet. Ved å opprette et utvekslingspostkontor som registreres i UPU (Universal Postal Union eller Verdenspostforeningen) IMPC-register (International Mail Processing Centre) kan Posten AB sende post innsamlet i Norge gjennom sitt heleide datterselskap Strålfors AS direkte til mottakere utenfor Norge ved anvendelse av svenske UPU dokumenter.

UPUs International Bureau gir følgende forklaringer av begrepene ETOE og IMPC:

An extraterritorial office of exchange (ETOE) is an office of exchange operated by or in connection with a designated operator outside its national territory, and is established for commercial purposes to draw business in markets on the territory of another member country (Congress resolution C 44/2004).

Items sent from ETOEs are considered as commercial items and are not subject to the Acts of the UPU, unless the destination member country/designated operator has announced a policy agreeing to apply the UPU Acts to the items it receives from ETOEs.

An international mail processing centre, or IMPC, is an office of exchange, which creates or receives dispatches, or a mail unit, which creates or receives consignments.

The majority of IMPCs are both offices of exchange and mail units and are established and operated by a designated operator on the territory of the member country that has designated it to fulfill the UPU Acts. ETOEs are also registered as IMPCs but are operated by or in connection with a designated operator outside its national territory for commercial reasons. A small number of IMPCs have also been registered for military mail.

Posten AB opplyser at hensikten med å opprette et slikt kontor er blant annet at enheten skal ekspedere forsendelser produsert av Posten ABs datterselskap Strålfors AS.

Strålfors AS tilbyr tjenester innenfor print- og konvoluttering i Norge. Print- og konvolutteringstjenester er *oppstrøms* i forhold til markedet for brevdistribusjon, og omfatter utskrift, klargjøring og utsendelse av masseutsendelser, herunder:

- utforming av løsningsbeskrivelse, programmering, filmottak og grafisk arbeid
- utskrift i ark eller bane
- konvoluttering
- logistikkfunksjoner.

Tjenestene beskrevet ovenfor benyttes hovedsakelig av virksomheter med et stort antall sluttkunder, f.eks. mobilselskaper, banker og strømleverandører. I de senere år har det vært en utvikling i retning av nordisk konsolidering innen blant annet bank og finans, forsikring og telekommunikasjon.¹ Denne utviklingen har gitt en økning av kunder som etterspør postoperatører som kan tilby distribusjon av massesendinger i hele Norden.

Siden det bare er Posten Norge som i dag utfører massesendinger fra Norge til utlandet er det vanlig at virksomhetene som kjøper print- og konvolutteringstjenester selv inngår kontrakter med Posten om distribusjon av massesendinger, også for sendinger utenfor Norge.

Posten AB sin opprettelse av et utvekslingspostkontor vil gjøre dem i stand til å tilby norske kunder distribusjon av massesendinger til blant annet Sverige og Danmark. Dette innebærer at norske kunder vil få økt valgfrihet ved kjøp av distribusjon av massesendinger til de ovennevnte landene. Økt konkurranse for distribusjon av massesendinger til Sverige og Danmark vil på kort sikt kunne føre til lavere priser for norske brukere av denne typen tjenester. På denne bakgrunn anser tilsynet at Posten AB sin opprettelse av et utvekslingspostkontor i Norge vil kunne ha en positiv effekt for norske kunder som etterspør distribusjon av massesendinger i Norden.

Samferdselsdepartementet har særskilt bedt om Konkurransetilsynets syn på de konkurransemessige sider i Norge når det gjelder muligheten for koblingssalg. Med koblingssalg forstår tilsynet her muligheten for Posten AB til å koble print og konvolutteringstjenester med distribusjon av masseforsendelser. Posten Norge har i dag et faktisk monopol på massesendinger i Norge. Posten AB utfører dermed ikke massesendinger i Norge i dag, samtidig som Strålfors AS ikke synes å være en så stor aktør innen print- og konvoluttering at et eventuelt koblingssalg gir grunn til bekymring. På denne bakgrunn finner tilsynet at muligheten for konkurransebegrensende effekter ved et eventuelt koblingssalg som følge av etablering av utvekslingspostkontor bør tillegges mindre vekt.

Konkurransetilsynet er åpne for at Samferdselsdepartementet tar kontakt dersom det er oppfølgingsspørsmål til dette brev.

Med hilsen

Henrik Magnus Lande (e.f.)
seksjonsleder

Even Tukun
rådgiver

Mottakere:

Samferdselsdepartementet Postboks 8010 Dep 0030 Oslo

¹ Se SNF-rapport nr. 3/09 side 7, se <http://www.regjeringen.no/nb/dep/sd/dok/hoeringer/hoeringsdok/2009/horing---liberalisering-av-postmarkedet/hoyringsnotat.html?id=547972>